

Onderstaande reactie betreft een verzamelreactie vanuit de ODNL.

Algemeen

- Start en einddatum

Over start en einddatum zijn verschillende voorstellen binnengekomen. Deze zijn onderstaand benoemd:

1) In plaats van een verwachte startdatum en duur van de activiteit, stellen wij voor om te werken met een 'vaste' start- en einddatum.

Het is logisch dat de start- en einddatum anders kunnen uitvallen dan vooraf verwacht. Net zo logisch is het dat deze wijzigingen tijdig en verplicht worden doorgegeven aan toezicht en handhaving. Met de huidige formulering wordt effectief toezicht nagenoeg onmogelijk gemaakt, waardoor toezichthouders onnodig veel tijd verspillen door op locatie te verschijnen terwijl de werkzaamheden nog niet zijn gestart. Dit is een hardnekkig probleem en bij ons helaas standaardpraktijk. Dit leidt tot inefficiënt toezicht en onnodige administratieve lasten. Daarnaast is de duur van de werkzaamheden geen handige parameter voor gegevensbeheer, omdat hier geen vaste eenheid aan verbonden is. Een einddatum maakt het mogelijk om data-gestuurd te werken en voorkomt handmatige omzetting naar een einddatum en verwarring.

Om dit te voorkomen, pleiten wij ervoor om op te nemen dat:

Het bevoegd gezag onverwijld moet worden geïnformeerd over wijzigingen in de start- en einddatum. Met als gevolg dat het niet starten op de geplande startdatum zonder melding van wijziging als een overtreding kan worden beschouwd.

Als voorbeeld kan hierbij genoemd worden artikel 4.1221 en artikel 4.1222 van het Bal, maar dit is een algemene opmerking voor de activiteiten.

2) Geef een mogelijkheid voor een wijziging van startdatum en einddatum buiten het DSO om. Een wijziging van startdatum gebeurt vaak, en voor werkzaamheden met weinig impact. Doordat deze wijzigingsmelding nu in het DSO gedaan moet worden versmeert het zaakstelsel van de Omgevingsdiensten en is de kans groter dat een gewijzigde datum gemist wordt dan het direct doorgeven aan de Omgevingsdienst. Dit is zowel voor de melder als voor de toezichthoudende instantie veel handiger.

3) De informatieplichten 1 week voorafgaand voor de daadwerkelijk start, MKB en wijziging laten bestaan. Bij de bodeminformatieplichten is veelal een inhoudelijke beoordeling noodzakelijk. De overige BAL activiteiten hebben nauwelijks een inhoudelijke beoordeling nodig (zie bijlage).

- Vervaldatum meldingen

Meldingen en informatieplichten zouden een vervaldatum van één jaar moeten krijgen, vergelijkbaar met de vroegere BUS-meldingen die één jaar geldig waren.

In de praktijk blijven meldingen en informatieplichten vaak in het systeem hangen, wat leidt tot onnodige vervuiling van het zaakstelsel en een ophoping in de werkvoorraad. Door meldingen aan een vaste looptijd te koppelen, weten zowel het bevoegd gezag als initiatiefnemers waar ze aan toe zijn. Daarnaast zou het toevoegen van een mogelijkheid tot verlenging via het DSO initiatiefnemers extra flexibiliteit bieden. Dit zorgt ervoor dat meldingen indien nodig kunnen doorlopen, terwijl het bevoegd gezag tegelijkertijd duidelijkheid heeft als een melding langer dan een jaar blijft liggen. Dit voorkomt structurele vervuiling van het zaakstelsel en maakt toezicht efficiënter.

v Graag in het Bal opnemen dat meldingen en informatieplichten na één jaar automatisch vervallen, vergelijkbaar met de regeling in het inmiddels verlopen Besluit uniforme saneringen (BUS).

v Verlenging moet mogelijk zijn via het DSO, eventueel door middel van een wijziging op de melding.

- knip meldplicht en informatieplicht

Het is een stelselkeuze geweest om een knip te maken tussen een melding (meldplicht) en het aanleveren van gegevens en bescheiden (informatieplicht). Het is inmiddels bekend dat dit bij veel gemeenten en omgevingsdiensten (OD's) en op meerdere niveaus tot de nodige discussies heeft geleid. Bij een aantal meldtypen is dit logisch en werkt dit goed. Maar de knip lijkt niet bij alle meldtypen goed te werken, of zelfs inefficiëntie en gebrek aan overzicht in de hand te werken, doordat er een enorme hoeveelheid aan zaken (meerdere meldplichten en informatieplichten) kan ontstaan waar feitelijk sprake is van het uitvoeren van één werkzaamheid.

- Naar onze mening horen het aanleveren van alle gegevens en bescheiden (uit artikelen over “gegevens en bescheiden voor het begin van de activiteit”) die nodig zijn bij een beoordeling van de beoogde activiteit én die net als de melding ook vier weken voor begin activiteit moeten worden aangeleverd, thuis bij de melding. Dit speelt met name bij meldingen als ‘Graven in bodem’ en ‘Saneren’.

- Resultaat is dan dat er een informatieplicht vervalt voor deze activiteiten. Dit maakt het Bal eenvoudiger en beter.

Waarom?

- Het vermindert de administratieve verplichtingen en regeldruk bij zowel de melder als bij het bevoegd gezag.

- Het voorkomt (bedoelde en onbedoelde) overtredingen. Men kan in de huidige situatie na een melding starten zonder aan de informatieplicht te hebben voldaan (het is namelijk niet verboden).
- Het geeft voor OD's een beter overzicht bij een activiteit, is beter werkbaar en minder complex. Het kost in de huidige situatie veel tijd en overleg om het proces goed uit te voeren. Het risico bestaat dat meerdere personen onafhankelijk en zonder dat ze het van elkaar weten, een initiatief inhoudelijk bekijken. In veel zaaksystemen van OD's landen de verschillende meld- en informatieplichten namelijk in verschillende zaken, die vervolgens ook bij verschillende teams van een OD kunnen terecht komen.
- Het is minder verwarrend voor de melder omdat die het onderscheid tussen melding en informatieplicht vaak ook niet scherp heeft. We merken dat melders vaak voor de zekerheid bij zowel de melding als bij de informatieplicht nu dezelfde documenten toevoegen. Het bevoegd gezag moet vervolgens nagaan of deze documenten wel hetzelfde zijn of toch verschillend. Ook krijgen ze op dit moment meerdere berichten van het bevoegd gezag voor één activiteit en dus meer administratie.
- Alles bij elkaar is het op dit moment niet efficiënt voor de melder en ook niet efficiënt of overzichtelijk voor het bevoegd gezag.

Ten aanzien van saneren dient naast melding saneren nog ook de melding graven te worden gedaan. Graag de regels van graven ook verwerken in de regels voor saneren. Nu krijgen wel alle informatie dubbel voor de saneren melding en de graven melding. Voor de initiatiefnemer moet alles 2x invullen en aanleveren.

Er zijn OD's die bij melding sanering geen aanvullende melding graven eisen, omdat dit als dubbel werk wordt beschouwd. Hierdoor ontstaan verschillen in wijze van behandeling en worden OD's tegen elkaar uitgespeeld.

Het aanleveren van een XML-bestand met de juiste informatie als indieningsvereiste opnemen (red: ik heb begrepen dat dit opgenomen wordt in het Omgevingsbesluit 2026. Wellicht een idee om dat goed te communiceren omdat het Omgevingsbesluit 2026 minder bekendheid heeft dan het Bodembesluit 2026).

Artikelsgewijs

Artikel 4.1221 Bal (gegevens en bescheiden: voor het begin van de activiteit)

De activiteiten graven boven en onder interventiewaarde worden samengevoegd tot de activiteit 'Graven in bodem' (volume groter dan 25 m³). De activiteiten worden samengevoegd om onduidelijkheid weg te nemen als van beide sprake is binnen een werk.

v Om onduidelijkheid voor het bevoegd gezag te voorkomen bij behandeling van de meldingen, zien wij graag dat in de informatieplicht graven vooraf aan de uitvoering geïnformeerd worden of het graven boven of onder I betreft of een combinatie daarvan.

Artikel 4.1248a Bal. (gegevens en bescheiden: voor het begin van de activiteit)

Een extra informatieplicht bij het opslaan van grond. De informatie kan van belang zijn vanuit het opzicht toezicht en handhaving. De activiteit wordt qua vorm gelijkgetrokken met de paragrafen over graven, saneren en het toepassen van bouwstoffen, grond en baggerspecie.

Het is onduidelijk (en overbodig) waarom deze informatie via een aparte informatieplicht moet worden opgevraagd en niet aan de oorspronkelijke melding kan worden toegevoegd. Dit kan leiden tot verwarring bij in initiatiefnemers en leidt tot onnodige administratieve lasten voor zowel initiatiefnemers als het bevoegd gezag. Het verwerken en indienen van een extra informatieplicht met beperkte inhoud is overbodig, omdat deze informatie eenvoudig bij de oorspronkelijke melding kan worden gevoegd.

v Wij stellen voor om artikel 4.1248a niet als afzonderlijke informatieplicht op te nemen, maar de vereiste gegevens als aanvullend onderdeel van de oorspronkelijke melding (artikel 4.1248 van het Bal) te verwerken.

Meer in het algemeen willen we hetzelfde opmerken voor andere activiteiten waarbij de knip tussen een melding en de informatieplicht geen toevoegde waarde heeft. Soms is de tweedeling logisch, maar soms ook niet zoals bijvoorbeeld bij de activiteiten 'Graven in bodem' en 'Saneren'. Met als gevolg inefficiëntie en gebrek aan overzicht.

Artikel 4.1280a Bal. (gegevens en bescheiden: bij beëindigen activiteit)

De voorgestelde wijziging in artikel 4.1280a Bal, verplichting informatieplicht na beëindiging van een activiteit met grond of baggerspecie, wordt als onnodige administratieve last ervaren. Met name bij 'kleinere' toepassingen. Afwijkingen in tijd en volume zijn vaak voorkomend bij het type werkzaamheden, waardoor de meldplicht weinig meerwaarde en milieurendement biedt.

v Handhaving van partijmeldingen en bestaande informatieplichten is ons inziens een effectievere en efficiëntere manier om naleving van de huidige wet- en regelgeving te waarborgen. Voorstel: om artikel 4.1280a voorwaardelijk te maken, zodat alleen bij grootschalige toepassingen een informatieplicht dient te worden ingediend na beëindigen van de activiteit.

Het lijkt ons een nuttige aanvulling voor grotere werken met veel toe te passen partijen zoals GBT's. Maar wij vragen ons af wat dit toevoegt bij eenmalige kleinere toepassingen van klasse Wonen-grond en Industrie-grond. Het indienen van de informatieplicht is weliswaar alleen nodig bij afwijkingen op de melding, maar de ervaring leert dat die afwijkingen heel vaak voorkomen.

Het leidt met name tot een aanvullende administratieve last voor zowel melder als bevoegd gezag, terwijl de meerwaarde van die ontvangen gegevens en bescheiden daar misschien niet tegenop weegt. De inzet van toezicht zal vaak ook ergens anders prioriteit aan (moeten) geven.

- art. 4.1280a graag art. 4.1281 laten zijn. Nu lijkt het net of het enkel betrekking heeft op tarragrond.

- art. 4.1248a laten vallen onder 4.1248 alles onder de melding.